

Trygghet, håp og omsorg

ÅRSMELDING 2020

Norske Kvinners
Sanitetsforening

125 år
1896-2021

Innhold

Organisasjonsleder	4
Arbeidsområdene.....	5
Sanitets-Norge rundt	14
Sanitetskvinnene som forskningsaktør.....	16
Sanitetskvinnene som ideell aktør	19
Årsberetning 2020	23
Aktivitetsregnskap	26
Balanse	28
Kontantstrømoppstilling.....	30
Noter til regnskapet 2020	31
Organisasjonens ledelse	40
Organisasjonens komiteer og legater	41
Om oss.....	42

Omsorg er viktig beredskap

Norske Kvinners Sanitetsforening har i 124 år vært en beredskapsorganisasjon. Da Norge ble nedstengt den 12. mars for å begrense konsekvensene av covid-19, sto 3 200 medlemmer av omsorgsberedskapsgruppene klare til disposisjon for lokalsamfunnet.

Behovet for smittevernutstyr var akutt, og i befolkningen meldte det seg et stort informasjonsbehov. For å møte kommunenes behov ble det sydd smittevernsfrakker og munnbind. På oppdrag fra Helsedirektoratet etablerte N.K.S. Frivillighetens koronalinje sammen med Nasjonalforeningen for folkehelsen og LHL. Hele 6 500 personer ringte inn. Våre frivillige har også stilt opp som besøksvakter på sykehjem, og vært besøks- og ringevenner for eldre hjemmeboende.

Gjennom et omfattende samarbeid med Orkla, som bidro med fem millioner kroner, er sårbare grupper ivaretatt. Det er delt ut oppmuntringsposer med dagligvarer og hygieneartikler, og gitt midler til forskjellige aktivitetstilbud for å gjøre en krevende hverdag litt bedre. Samarbeidet har også hatt mål om å styrke organisasjonens faste aktiviteter under pandemien, spesielt arbeidet rettet mot isolerte og ensomme eldre, sårbare familier og voldsutsatte kvinner og barn.

Å komme seg ut på tur er god folkehelse. Under pandemien har dette vist seg å være en verdifull arena for sosialt samvær. 217 lokalforeninger går jevnlig på Kløvertur.

Stadig flere barn vokser opp i lavinntektsfamilier. Gjennom Egmont Fonden har 1000 barn fått støtte til aktiviteter og utstyr til eksempelvis hjemmeskole. Et annet tilbud til barn er *Lesevenn*. En voksen og trygg frivillig leser høyt for barn, enten på et bibliotek eller på skolen. Det er 67 lokalforeninger som tilbyr dette, og enkelte løser smittevernutfordringene ved å lese for barna utendørs.

Tiden på asylmottak innebærer at man får livet satt på vent, og pandemien forsterket påkjenningen. 300 barn har fått aktivitetspakker, og det er gitt alternative ferie- og fritidstilbud for å gi gode opplevelser.

For de fleste av oss er hjemmet det tryggeste stedet vi kan være, slik er det ikke for alle. I 2020 har 21 kvinner fått en mentor gjennom *Ressursvenn*. Det gir kvinnen en mulighet til å skape seg et nytt liv uten vold, eventuelt sammen med sine barn.

Under pandemien ble det registrert en økning på 16% blant barn og unge som tok kontakt med våre veiledningssentre for pårørende til mennesker med rus og psykiske lidelser.

Flere av N.K.S. sine virksomheter er offentlig finansiert. For enkelte har pandemien medført et økonomisk tap da de ikke har kunnet levere avtalte tjenester. Dette ble en ekstra belastning i et allerede krevende år.

I 2020 kom en god nyhet for oss som jobber for likestilling innen helse, da regjeringen vedtok at det skal lages en ny offentlig utredning om kvinners helse (NOU). Senere ble det kjent at vi var representert i utvalget.

Som organisasjon kan vi ikke bare snakke om det, men vi må gjøre noe når vi holder kvinnehelsefanen høyt. Som forskudd på jubileumsåret 2021, bevilget sentralstyret en gave til alle kvinner – 25 millioner kroner til forskning på sykdommer som i hovedsak rammer kvinner.

I året der vi lærte ord som R-tall og kohorter, erfarte vi som samfunn at frivilligheten er en viktig nøkkel til et robust samfunn. Året startet med en pandemi, og fikk en tragisk avslutning med leirskredet på Gjerdrum. Selv om dette er to hendelser som ikke kan sammenlignes, har de en ting til felles: Behovet for omsorg og trygghet der Sanitetskvinnene bidro.

På vegne av landsstyret overbringer jeg en hjertelig takk til medlemmer, tillitsvalgte og samarbeidspartnere for det vi har klart å utrette i et år med unntakstilstand. Vi ønsker spesielt velkommen til de 2000 medlemmene som kom til i 2020. Sammen går vi sterke sammen inn i jubileumsåret 2021.

Ellen-Sofie Egeland
Ellen-Sofie Egeland
Organisasjonsleder

Arbeidsområdene

Internasjonale tall viser at vold er hovedårsaken til dødsfall hos kvinner i alderen 16 til 44 år. Våren 2020 var N.K.S. en av flere organisasjoner som utarbeidet en skyggerapport om hvordan man opplever myndighetenes innsats mot vold. Rapporten overleveres til statssekretær Hilde Barstad (t.v).

Vold mot kvinner

Vold mot kvinner er ikke bare et kvinneproblem, det er også et samfunnsproblem og kriminalitetsproblem.

Norge har ratifisert Istanbulkonvensjonen om vold mot kvinner, og norske myndigheter blir dermed sett i kortene av et uavhengig kontrollorgan om det gjøres nok for å forebygge og bekjempe vold mot kvinner. N.K.S. har sammen med Krisesentersekretariatet og Juridisk Rådgivning For Kvinner (JURK), og med innspill fra ti andre organisasjoner, utarbeidet en skyggerapport om hvordan sivilsamfunnet opplever myndighetenes innsats.

Rød knapp er et symbol på den viktige kampen for å bekjempe vold mot kvinner og jenter. I 2020 ble det ingen utdelingsaksjoner, i stedet ble det sendt ut røde knapper til lokalpolitikere over hele landet.

Holdningskampanjen *Ja betyr ja* skal bekjempe festvoldtekter blant unge. I 2020 ble det ansatt to studenter på deltid som har i oppgave å reise rundt i hele landet å holde foredrag om viktigheten av samtykke til sex for elever i videregående

skole. Da Norge stengte ned i mars, ble det spilt inn en digital versjon av skoleforedraget.

Høsten 2020 startet N.K.S. og en ekstern helsesykepleier opp et pilotprosjekt ved fire ungdomsskoler i Oslo. Målet er å nå ut med budskapet om å respektere andres grenser seksuelt til en yngre målgruppe på ungdomsskolen.

Ressursvenn

Til tross for restriksjoner og avlyste aktiviteter har det i 2020 blitt opprettet 21 nye koblinger mellom voldsutsatte kvinner og frivillige ressursvenner. 40 av dem har klart å finne måter å omgås på, og har vært aktive gjennom året. *Ressursvennene* har vært en uvurderlig støtte for kvinnene i en vanskelig tid med begrenset sosial omgang. 85 nye potensielle frivillige har deltatt på kurs. Det har blitt avholdt digitale samlinger for gruppeledere, og digitalt kompetansehevingskurs i negativ sosial kontroll og kultursensitivitet. Gjennom digitale samlinger har gruppeledere og frivillige fått muligheten til å lære mer om relevante temaer.

Trygge, gode kvinnefelleskap er viktig når du kommer til et nytt land, og skal lære deg å snakke språket. Høy trivselsfaktor er også viktig. Bildet er tatt fra Språkvenngruppa til Drammen sanitetsforening.

Aldri er vi kvinner så sårbare som når vi skal føde. 120 minoritetskvinner kunne i 2020 få med seg en flerkulturell doula som kunne gi emosjonell og praktisk støtte gjennom svangerskap, fødsel og den første tiden etter.

Mangfold og inkludering

Norske Kvinners Sanitetsforening er en forening for alle kvinner. Både aktiviteter, helsetilbud og medlemmer skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Sanitetskvinnene jobber spesielt for å inkludere innvandrerkvinner i sitt arbeid og i samfunnet.

Språkvenn

N.K.S. ble tidlig i pandemien tildelt midler fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet til informasjonstiltak rettet mot innvandrerbefolkningen. Med midlene har lokalforeninger bidratt lokalt, vi har laget filmer og lydspor på ulike språk, og N.K.S. har utviklet opplæringspakken «Trygg sammen – Hygiene og smittevern». Drammen sanitetsforening startet Helseambassadører hvor flerspråklige frivillige sprer viktig helse relatert informasjon i sine nettverk. Tiltaket skal utvides til seks nye steder i Norge. N.K.S. har deltatt i innspillmøter for utforming av nye tiltak, sammen med offentlige aktører og andre frivillige organisasjoner.

Å lære språket er avgjørende for å bli kjent med menneskene og kulturen i et nytt land. Uten språk får man heller ikke brukt alle de ressursene en har i seg. For å sikre kontinuitet i dette viktige arbeidet har lokalforeningene tilpasset *Språkvenn* til den nye «koronahverdagen», og det er laget en håndbok for integreringsarbeidet med informasjonsmateriell som støtte:

- *Helsemøter i fellesskap*: filmsnutter om det norske helsesystemet, kropp og helse, kvinnehelse, mental helse og retten til tolk.
- *Jeg er*: samtalekort for bevisstgjøring av ens ressurser og uformelle kompetanse
- *Hvor går grensa?:* samtalekort om positiv og negativ sosial kontroll

For å styrke innvandrede kvinner i å være mor i en ny kultur, har Sanitetskvinnene hatt pilotprosjektet «Motherhood – mor i nytt land». Pilotprosjektet ble avsluttet i mars 2020.

Motherhood-programmet er ferdigstilt med støtte fra Stiftelsen Dam. Kursing av frivillige og spredning av tiltaket er utsatt til 2021.

Flerkulturell doula

Det kan oppleves utrygt å føde i et helt nytt land med en annen kultur. I 2020 overtok N.K.S. ansvaret for flerkulturell doula. En flerkulturell doula er en kvinne med minoritetsbakgrunn som gir emosjonell og praktisk støtte til sårbare innvandrerkvinner før, under og etter fødsel. 80 kvinner som snakker mer enn 18 språk har deltatt på kurs for å bli flerkulturell doula. De tilbyr støtte til kvinner som har fødeplass på Oslo universitetssykehus, Akershus universitetssykehus, Vestre Viken, St. Olavs hospital, Helse Bergen, Helse Stavanger og Sørlandet sykehus. Totalt har mer enn 120 kvinner fått tilbud om doulastøtte i 2020. Ordningen er finansiert av prosjektmidler, men mangler en langsiktig finansiering. Det ble igangsatt en kampanje for å oppnå bærekraftig finansiering over statsbudsjettet.

Aktiviteter for kvinner på mottak

I 2020 er det arrangert alternative aktiviteter for kvinner som bor på asylmottak. Kvinnene har vært en ekstra sårbar gruppe da samfunnet stengte ned. Lokalforeningene har delt ut pakker med hygieneartikler, informasjonsmateriell og aktivitetsspakker til beboerne. Frivillige har også arrangert sosiale og meningsfulle aktiviteter for mindre grupper utenfor mottaket, for å motvirke ensomhet og isolasjon gjennom hele året.

Hvem husker ikke hvor hyggelig det var å bli lest høyt for som barn? Det viser seg at høytlesning ikke bare er kos, det er også god pedagogikk. I koronatiden har Grov sanitetsforening holdt Lesevenn ute i friluft.

Barn og unge

En barndom varer livet ut. Derfor favner arbeidet for barn og unge et bredt spekter av aktiviteter og tilbud for å bidra til likere oppvekstvilkår, noe det er et stort behov for i en tid der et økende antall barn vokser opp i lavinntektsfamilier. Selv i et av verdens rikeste land.

Noe å glede seg til!

I 2020 har mange lokalforeninger bidratt med viktige aktiviteter rettet mot barn og unge som har vært spesielt utsatte under pandemien. N.K.S. mottok ekstra midler som ble delt ut til lokalforeninger etter søknad. Barn på krisesentre, barn i lavinntektsfamilier eller med permitterte foreldre, er eksempler på noen som har fått noe å glede seg til.

Lokalforeningene har samarbeidet tett med lokale aktører for å nå frem mest mulig treffsikkert. Over 500 barn mottok aktivitetspakker under den første nedstengningen, og mange foreninger hadde ferie- og fritidsaktiviteter for barn og unge som videreføres også i 2021. Svømmekurs og baking er noen av aktivitetene.

I 2020 fikk N.K.S. 1,3 millioner kroner ekstra fra Egmont Fonden for å hjelpe utsatte barn under pandemien med PC, nettbrett og aktiviteter i ferien.

Aktiviteter for barn på asylmottak

For å gjøre hverdagen litt bedre har det vært aktiviteter for over 300 barn på ulike asylmottak. Det har vært arrangert turer til fornøylesparker, juleverksted, utendørsaktiviteter og sirkusforestillinger. Barna har også mottatt aktivitetspakker under perioden med nedstengninger.

Lesevenn

Høytlesning med trygge sanitetskvinner gir barn muligheten til bedre språkforståelse og stimulering av fantasien, i tillegg gir det minoritetsbarn muligheten til økt kulturforståelse og språktrening. Over 60 lokalforeninger har *Lesevenn* i barnehager, på skole, SFO eller bibliotek. På grunn av pandemien har aktivitetene blitt lagt på is flere steder, men foreningene er klare til å starte opp igjen.

Sisterhood

Det er mye oppmerksomhet i media i dag på det å være perfekt, og de unge opplever et stort press i sosiale medier, og da er det viktig å kunne stå trygt i seg selv. I *Sisterhood* får unge jenter en møteplass med andre jenter hvor de sammen kan hjelpe til med å få en god selvfølelse, et bedre ungdomsliv og en god start på det å bli voksen.

Flere av våre frivillige gruppeledere har klart å gjennomføre alternative aktiviteter for *Sisterhood*-jentene i løpet av året. Digitale møter, live-sendinger, digitale konkurranser, utendørsaktiviteter og utdeling av morsomme aktivitetsposer er noen eksempler. Vi har også arrangert to gruppelederkurs og erfaringsutveksling for de frivillige. Flere foreninger har utsatt oppstart av nye grupper til 2021.

Dig In – smart mat for ungdom

Når unge flytter hjemmefra, venter mange fristelser. Ikke alle valg er like sunne eller smarte for økonomien. 19 lokalforeninger sto klare for å gi aleneboende ungdom mellom 15-23 år som bor alene, kunnskap om matlaging, og smarte tips om kosthold og økonomi. For ungdom som skal etablere et voksenliv er det viktig for helsen å lære seg sunne vaner.

Sammen med Forandringshuset arrangerte Drammen sanitetsforening Sisterhoodcamp. Her fikk jentene prøve seg på vannsport.

Da Norge stengte ned ble mange eldre isolerte. Gjennom digitale aktiviteter, som digital turvenn, kunne man følge med Kjell Magne Bondevik, Liv Arnesen og Gunvor Hals på tur i marka.

Egmont-fonden - En håndsrekning

Mange barn som vokser opp i familier med svak økonomi risikerer å havne utenfor det sosiale fellesskapet, med de uheldige konsekvenser det kan føre til. Gjennom *En håndsrekning* har Sanitetskvinnene siden 2014 gitt økonomisk støtte til aktiviteter knyttet opp til fritid, skole og læring. I 2020 var det over 1000 barn som delte på over 3 800 000 millioner kroner.

Min dag i dag

Barn som opplever at livet er vanskelig kan få sin helt egen dag gjennom *Min dag i dag*. Det gir barnet følelsen av å bli sett, og være et lysglimt i hverdagen. En slik dag kan være å møte en kjendis, feire bursdag eller ta med familien til en opplevelsespark. Alle ønsker er kvalitetssikret av fagfolk. Siden 2008 har over 2 500 barn fått en drømmedag.

Eldre

For at eldre skal få den muligheten, og for å forebygge ensomhet, har lokalforeningene landet rundt aktiviteter som sosiale fellesskap, mosjon og ernæring. Ved behov er det også samarbeid med lokale institusjoner.

Kanskje kommer kongen

For å gi eldre gode matopplevelser inviterer lokalforeninger på middag i prosjektet *Kanskje kommer Kongen*. Dette er mulig takket være én million kroner i gave fra Royal-Stiftelsen. Eldre hjemmeboende inviteres på et godt og næringsrikt måltid i selskap med andre. I 2020 var det ikke

rom for så mange store selskaper og middager, men det har likevel vært stor kreativitet. I Vrådal i Telemark fikk de hjelp av en kokk som lagde en god gryte med lammekjøtt og grønnsaker som de leverte på døra med en hyggelig hilsen. Og om kongen kanskje ikke kom i 2020, så håper vi at 2021 vil gjøre det lettere å invitere til bords.

Vanskelig omsorg

Mange omsorgsoppgaver utføres av pårørende som ikke alltid er så unge selv. Hvordan er det egentlig å være pårørende i Norge i dag, og hva skal til for at ikke belastningen på de pårørende blir for stor? Gjennom markedsanalysebyrået Opinion ble pårørende til hjelpetregende eldre over 65 år spurt om dette. Svarene viser at pårørende bruker i snitt 7,6 timer i uken på omsorg. Dette ble også temaet på et frokostmøte 20. januar, og det ble diskutert hva samfunnet bør gjøre, og ikke minst hvordan frivillige organisasjoner kan bidra, men uten å overta ansvaret.

Kløvertur

Foreninger over hele landet arrangerer *Kløvertur*, som er et tilbud om utendørsaktivitet der alle kan delta. Noen kombinerer turen med et tema, eksempelvis lokalhistorie, mens andre går vanlig tur. Undersøkelser viser at fysisk aktivitet gir økt livskvalitet og færre sykehusinnleggelses, og bidrar til å forebygge ensomhet og isolasjon. Aktivitet har vært spesielt viktig under pandemien og nedstengingen av sosiale møteplasser, og restriksjoner for besøk hjemme.

Samarbeidet med Orkla gjorde at Sanitetskvinnene kunne pakke velfylte poser med nødvendige varer for å bringe litt glede og hjelp til sårbare familier. (f.v.) Solvår Fredriksen fra Oslo sanitetsforening og Anne Stene fra Høybråten sanitetsforening var noen av de mange som stilte opp.

I regi av N.K.S. Oslo fylke ble det arrangert et treff på Klingenberg kino om hva frivilligheten gjør med oss. Deltakere var (f.v.): assisterende helsedirektør Espen Rostrup Nakstad, nestleder i N.K.S. Oslo fylke, Lene Rønning-Arnesen, leder for ideell virksomhet, forskning og utvikling i N.K.S. Brit Olsson og generalsekretær i Frivillighet Norge, Stian Slotterøy Johnsen.

Omsorgsberedskap

N.K.S. ble stiftet som beredskapsorganisasjon i 1896, i tilfelle krig mot Sverige. Siden unionsoppløsningen gikk fredelig for seg, kunne innsatsen rettes mot sivilsamfunnet. Gjennom å planlegge for det uforutsette, kunne organisasjonen raskt bidra på forskjellige nivåer da det ble slått pandemi-alarm.

Frivillighetens koronatelefon

Sanitetskvinnene fikk allerede onsdag 11. mars oppdraget med å bemanne Frivillighetens koronatelefon, sammen med Landsforeningen for hjerte og lungesyke (LHL) og Nasjonalforeningen for folkehelsen. Koronatelefonen ble etablert på oppdrag fra Helsedirektoratet, og skulle avlaste hjelpelinjene som hadde en enorm pågang. 30 frivillige fra hele landet meldte seg. Noen hadde første vakt allerede søndag 15. mars, og det var venteliste på flere som ønsket å hjelpe til.

Behovet for å få informasjon var stort. Noen ringte fordi de var nervøse, noen torde ikke å gå på butikken eller møte kjente. En del hadde underliggende sykdommer og befant seg i risikogruppe. Dette skapte stor uro hos mange, inkludert pårørende. Mange eldre valgte å isolere seg helt. Totalt fikk 6500 innringere noen å snakke med.

Mat og omsorg

Fra 12. mars 2020 opplevde mange at de måtte være hjemme i karantene uten å kunne handle mat eller hente medisiner. Eldre og syke var i risikogruppen for covid-19. Da

stilte Omsorgsberedskapsgrupper opp over hele landet. De gjorde avtaler med butikker og apotek, og fikk levert nødvendige matvarer og medisiner hjem til de som trengte det. Ofte ble det også en hyggelig prat på trappa.

Mindre alene sammen

Mange sykehjem var stengt for besøk i lange perioder i 2020. Det var en stor belastning for beboere som savnet sine nære og kjære. Mange sykehjemsansatte meldte at mange syntes det var trist at de ikke kunne møte nær familie.

Men igjen var kreativiteten stor, og omsorgsberedskapsgruppene stilte som besøksvakter. De avlastet ansatte på sykehjem, registrerte besøkende, passet på smittevern, avstand og besøkstid.

For eldre hjemmeboende ble det mange lange dager med dystre nyheter. Med stadig nye restriksjoner om å unngå besøk og arrangement, ble det ensomme dager for mange. Flere sanitetsforeninger ble ringevenner for eldre medlemmer, eldre og hjemmeboende. Det skal ofte ikke mere til for å gjøre en tung hverdag lettere.

Michael Andreassen representerte Heimevernet i redningsarbeidet etter tragedien på Gjerdrum. Her i samtale med Eva Løvstad (t.v), leder av Omsorgsberedskapsgruppa i Gjerdrum og Kirsten Kjærstad, leder i Gjerdrum sanitetsforening.

I samarbeid med Orkla #gledesbringerne har bortimot 6 000 voksne og unge i sårbare grupper fått en oppmuntring i en krevende tid.

Bistand på koronastasjoner

Mange Omsorgsberedskapsgrupper har avtale med kommunen om å stille opp når det trengs, og mange ønsket hjelp til koronateststasjoner. Frivillige dirigerte trafikken, passet på avstand, og registrerte de som skulle teste seg. Et godt eksempel på at frivillige kan avlaste helsepersonell slik at de får gjort den jobben de skal gjøre.

Høsten 2020 bisto gruppene rutinemessig under den vanlige influensavaksineringen, noe som i mange kommuner var en god test før den viktige koronavaksineringen skulle komme i gang på nyåret. Dette var viktig lærdom å ta med seg, både for kommunenes ansatte, men også for mange beredskapsfrivillige.

Orkla-samarbeid

Orkla og N.K.S. inngikk i april 2020 et samarbeid for å styrke sårbare grupper, og gjøre hverdagen litt bedre under koronapandemien. Målet var å styrke organisasjonens faste aktiviteter under pandemien. Vi ønsket å nå isolerte eldre, sårbare familier, og voldsutsatte kvinner og barn som ble ekstra utsatte under den sosiale nedstengningen av samfunnet.

Orkla ga fem millioner kroner til aktiviteter, matvarer og hygieneartikler.

Nærmere 6000 sårbare barnefamilier har fått mat og hygieneartikler i 2020. Dette er levert av omsorgsberedskapsgrupper og lokalforeninger.

Det er delt ut midler til ulike aktiviteter for barn og ungdom i sommerferien. De har kunnet glede seg over turer til blant annet badeland, Vitensenter og Dyreparken i Kristiansand.

Tiltak for voldsutsatte kvinner er prioritert i flere byer, og det er gitt tilskudd til *Ressursvenn*. Videre er det gitt tilbud om flere forskjellige aktiviteter i trygge omgivelser i regi av Sanitetskvinnene.

Det er kjøpt inn 150 enkle nettbrett, såkalte Kompskjermer, som lokalforeningene delte ut til eldre. Kompskjermerne er enkle å bruke, og gjør at eldre lett kan koble seg på for å møte venner og familie i «ruta».

Fellesskap for seniorer er en nyskaping på Facebook. Her er det felles opplevelser som turer, konserter, foredrag, lesestund og trim. Først ut på tur i programmet «Selskap mens du går - en digital turvenn», var polfarer Liv Arnesen som gikk på tur i marka med tidligere statsminister Kjell Magne Bondevik og NRK programleder Gunvor Hals. Samtalen mellom de tre var en oppmuntring til å gå på tur, både alene og med følge. Orkla ønsker å fortsette samarbeidet.

Katastrofen i Gjerdrum

Et leirskred natt til 6. juledag satte et helt lokalsamfunn, ja et helt land i sjokk. I morgentimene var juleidyllen borte.

Gjerdrum Omsorgsberedskapsgruppe ble tidlig tilkalt til Ask kulturhus av beredskapsledelsen i kommunen. De ble bedt om å stille opp med mat til hjelpemannskapene, evakuerte og andre berørte. 50 frivillige var i aktivitet i ti dager. Mange bodde selv på Ask, og var enten selv evakuert eller berørt på annet vis. Sånn er det når lokalsamfunn rammes.

Samtidig som TV-bildene viste det ene øyeblikket verre enn det andre fant mange trøst i å være sammen, og gjøre noe praktisk. Kirsten Kjærstad, leder i Gjerdrum sanitetsforening, er takknemlig for alle gode hilsener gruppa fikk for innsatsen.

Borgerkrig og pandemien forsterket en allerede krevende hverdag for etiopiske kvinner i året som gikk.

Trygg sammen – hva gjør du når krisen rammer?

Det er lett å glemme både hva du skal si, og hvem du skal ringe når krisen rammer. Det er spesielt vanskelig hvis du er i et nytt land, og har begrensede norskkunnskaper. For å møte dette er det laget en opplæringspakke som heter *Trygg sammen*, som handler om brannsikkerhet, trafiksikkerhet og førstehjelp. Kunnskap kan redde liv. Materiellet er fleksibelt og kan brukes i små og store grupper.

Trygg sammen skal også gjøres kjent på krisesenter, asylmottak og norskopplæring. Uavhengig av hvor lenge du har bodd i Norge, er det fint å vite når du skal ringe 110, 112 og 113.

Sammen redder vi liv

Gjensidigestiftelsen har bevilget penger til en videreføring av «Sammen redder vi liv – førstehjelp for eldre». Rett etterpå slo pandemien til. Etter avtale med Gjensidigestiftelsen ble prosjektet «frosset» inntil videre. Planer er lagt for aktivitet når det etter hvert blir mulig å starte opp igjen. Gjennom digitale møter er det likevel holdt kontakt med førstehjelpsressurser og fylkesberedskapskontaktene.

Søsterorganisasjonen i Etiopia

I over 100 år har Sanitetskvinnene jobbet internasjonalt på flere nivåer for å sikre kvinners helse og livsvilkår, og etablerte for ni år siden søsterorganisasjonen WHAE i Etiopia.

Koronapandemien forsterket en allerede økende matmangel i Etiopia. Fadderpenger som var til overs, ble derfor brukt til å kjøpe inn en måneds forbruk av matvarer til samtlige av WHAEs medlemmer. Senere på året fikk vi en ekstrabevilgning fra Norad slik at WHAE kunne gjøre et nytt innkjøp.

Smittevern

Under pandemien har WHAE demonstrert håndvask ute i lokalsamfunnene, og slik nådd ut til tusenvis av kvinner og menn. Sykepleierne, som vanligvis holder foredrag på medlemsmøtene, reiste hjem til WHAE-kvinnene og pratet med dem om helserelaterte ting i små grupper utendørs.

Fra september fikk WHAE gjenopptatt alle aktivitetene, men i mindre grupper.

I 2020 fikk vi to nye fadderforeninger i Norge – N.K.S. Rogaland og Sandnes sanitetsforening, slik at antall fadderforeninger nå er oppe i totalt 18.

Mot slutten av 2020 ble landet preget av borgerkrig i nord, og mange flyktet til nabolandet Sudan. Nødhjelporganisasjoner slet med å slippe inn til befolkningen med mat og helsehjelp.

Det var gledelig å se interessen for kvinnehelse under et arrangement bestående av representanter for ungdomspartiene og forskere. Deltakerne diskuterte viktigheten av en ny norsk utredning om kvinners helse. Amalie Gunnufsen (Unge Høyre), Synne Lerhol (Senterungdommen), Astrid Hoem (AUF), Synnøve Kronen Snyen (Sosialistisk Ungdom) Alberte T. Bekkhus (Rød Ungdom) og Claudia Brännström (FPU).

Politisk arbeid nasjonalt og globalt

Sanitetskvinnene har alltid vært en viktig samfunnsaktør og pådriver for likestilling og kvinners livsvilkår.

Den viktigste politiske seieren i 2020 var beslutningen om en ny norsk offentlig utredning (NOU) om kvinnehelse. Utvalget ble for øvrig formelt utnevnt i statsråd i mars 2021, og N.K.S. seniorrådgiver for kvinnehelse og forskning, Elisabeth T. Swärd, ble oppnevnt som utvalgsmedlem.

Som del av forarbeidet er det gjennomført møter med politiske partier, og særlig kvinnefraksjonene. Vi har vært invitert til å holde seminarer på Stortinget, og har avholdt egne møter og arrangementer som ledd i det politiske arbeidet. Blant annet arrangerte vi et seminar med ungdomspartiene og forskere om viktigheten av en NOU om kvinnehelse.

N.K.S. har vært en sterk pådriver for merking av retusjert reklame. I 2020 ble markedsføringsloven endret ved at det skal bli påbudt å merke retusjert reklame. Dette er en viktig konsekvens av kampanjer som #leiavåblilurt, og er en stor seier for hele organisasjonen.

Vi har benyttet våre kampanjer, aksjoner og kunnskap til å sette fokus på hvordan skjønnhetstyranniet særlig rammer jenter og kvinner.

Gjennom innspill til statsbudsjettet har våre viktigste saker vært å sikre finansiering av flerkulturell doula, økte midler til kvinnehelseforskning, omsorgsberedskap og *Ressursvenn*, som er mentorordningen for voldsutsatte kvinner.

Koronaåret

N.K.S. har gitt innspill til myndighetenes arbeid med innretning på tilskuddsordninger til frivilligheten, og til våre ideelle virksomheter som fikk avkortet avtalene som følge av smittevernsituasjonen. Det er levert innspill til eksterne evalueringer av koronasituasjonen, og vi har spesielt fremhevet betydningen av tettere samspill mellom frivilligheten og offentlige myndigheter som del av beredskapsarbeidet.

Mange møter og arrangementer N.K.S. hadde planlagt ble avlyst i 2020 på grunn av covid-19.

Blant disse var FNs Kvinnekommisjon (CSW) i New York. Her var det planlagt et arrangement om vold mot kvinner sammen med norske stortingspolitikere, og med aktivister og politikere fra Frankrike, Portugal og UN Women.

Arendalsuka ble avlyst. Et digitalt seminar om porno som likestillingsutfordring ble gjennomført.

N.K.S. har bidratt til samfunnsdebatten gjennom kronikker og innlegg, og har hatt tett dialog med partiene på Stortinget.

Status basisaktiviteter

KLØVERTUR

217
foreninger

SPRÅKVENN

68
foreninger

LESEVENN

67
foreninger

DIG-IN

19
foreninger

SISTERHOOD

9
foreninger

RESSURSVENN

20
foreninger

OMSORGSBEREDSKAP

320
foreninger

Sanitets-Norge rundt

I Brandbu sanitetsforening møtes de frivillige til fredagsstrikk. Garn, pinner og omtanke gjør at de aller minste får varme klær som nyfødtgave. (f.v.) Anne Marie Solstad, Eva Hagen, Anne Lise Berg, Marit Torill Friskop Bjørnerud, Anne Dahl og Else Jensen.

Musikk og dans er livsglede. Du kan nynne med, eller svinge deg med i dansen. Ski og Opegård sanitetsforening arrangerte kulturdag ute. I det flotte solskinet var det mange som inntok dansegulvet sammen med sin kohort.

Å gå sammen på tur er et populært lavterskeltilbud som selv i pandemien har vært lett å arrangere. Dette er viktig både for den psykiske og fysiske helsa. Foreningene Spiren og Ekne arrangerte en felles tur, med blant annet natursti med oppgaver.

Mange omsorgsberedskapsgrupper deltar i massevaksineringen mot influensa. Her fra Omsorgsberedskapsgruppa i Sarpsborg, der leder Mai Britt Løken sørger for å ha oversikten over arbeidet.

Siden sanitetsforeningene serverte grøt til skolebarn allerede tidlig på 1900-tallet, har Sanitetskvinnene vært opptatt av sunt og næringsrikt kosthold for barn og unge. I dag sørger over 200 foreninger for et godt måltid, enten på skolen eller i barnehagen. Serveringen varierer fra grønnsaker og frukt, til dekket bord med pålegg og brødsiver. Her er det barna i Labbetussen barnehage i Namsskogan som koser seg.

67 foreninger har Språkvenn-aktiviteter, som er trygge og gode møteplasser for innvandrede kvinner. Her er det Sandnes sanitetsforening som er på tur.

Sanitetskvinnene som forskningsaktør

(f.v) Christine Sundgot-Borgen, Norges Idrettshøgskole, fikk sin ph.d. for avhandlingen *The Healthy Body Image intervention: A school-based, cluster-randomized controlled trial in high school students*. Kethe Elgesem Nilsen (f.h), også Norges Idrettshøgskole, er en annen doktgradsstipendiat som også forsker på sunn kroppsopplevelse blant unge.

N.K.S. stiftet kreftfondet som sitt første forskningsfond. Den nye forskningsstrategien «Kvinnehelse fra vugge til grav» ble vedtatt av landsstyret i 2019, og er førende frem til 2024 for våre tildelinger og prioriteringer innenfor kvinnehelse.

I 2020 ble de seks ulike fondene samlet til to: Kvinnehelsefondet og Fondet for barn og unge.

N.K.S. er den fremste enkeltbidragsyter i Norge på kvinnehelseforskning. Årlig forvalter organisasjonen 20–25 millioner fra egne midler og fra Stiftelsen Dam. N.K.S. støtter forskning på sykdom som bare rammer kvinner, oftest rammer kvinner, og som gir andre symptomer enn hos menn. Forskning på kvinnehelse skal bidra til at kvinner får et like godt helsetilbud som menn.

N.K.S.' Ekspertpanel består av:

- Professor dr.med. **Berit Schei**, NTNU/St. Olavs Hospital (kvinnehelse, vold og gynekologi)
- Professor i farmasi **Natasa Skalko-Basnet**, Institutt for farmasi, UiT (farmasi, basalmedisin, nanoteknologi og nanomedisin)
- Professor **Jorunn Sundgot-Borgen**, Norges Idrettshøgskole (fysisk aktivitet, spiseforstyrrelser, kroppspres og helse)
- Professor dr.med. **Anne Spurkland**, Institutt for medisinske basalfag, UiO (molekylær immunologi, grunnforskning, basalmedisin, autoimmune sykdommer)
- Professor i farmasi **Hedvig M. Nordeng**, farmasøytisk institutt, UiO, (legemiddelbruk og sikkerhet blant gravide, ammende og små barn, kvinnehelse)
- Revmatolog og gjesteforsker **Ivana Hollan**, Revmatismesykehuset, Lillehammer, (revmatologi, hjerte-kar),
- Professor i jordmorfag **Mirjam Lukasse**, Oslo Met (føde/barsel, kvinnehelse)
- Professor **Åshild Slettebø**, Universitetet i Agder (etikk, sykepleie og helsevitenskap).
- Fvh dekan, Ph.d i sykepleievitenskap **Inger Margrethe Holter** (sykepleie, etikk, brukerfokus),
- Professor dr.med. **Øyvind Molberg**, avdeling for revmatologi, Oslo Universitetssykehus, (revmatologi, autoimmune sykdommer).
- Professor i pediatri **Marite Rygg**, NTNU (pediatri, klinisk barnerevmatologi og epidemiologiske, kliniske og eksperimentelle studier på kronisk uspesifikk smerte hos ungdom),
- Professor i allmennmedisin **Signe Flottorp**, Folkehelseinstituttet, (ME, allmenn og samfunnsmedisin),
- Professor i helsefag **Anne-Marit Mengshoel**, Oslo Met (tilfriskning/bedring og sykdomshåndtering, tretthet og smerte),
- Professor i ernæring **Nina Øverby**, UiA (hvordan mat og ernæring er relatert til helse i barneår, godt kosthold og folkehelse).

Tildeling for 2020:

Kvinnehelse

Postpartum exercise and diastasis recti abdominis – mammage et problem etter fødsel?

Tredjeårs stipendiat: Sandra Lødeng Gluppe, MSc in fysioterapi, Hovedveileder Kari Bø, professor, Norges Idrettshøgskole.

Økt fysisk aktivitet og sunnere livstil hos Innvandrerkvinner.
Seniorforskerløp tildelt i tre år. Andreårs stipendiat: Ahmed Madar, Folkehelseinstituttet og NTNU.

Ny effektiv behandling for pasienter med bulimi og overspisingslidelse («Fysisk aktivitet og kostholds terapi», FAKT) – implementering i lokale og regionale helsetilbud.
Post.doc andreårs stipendiat Therese Fostervold Mathisen, Førsteamanuensis ved avdeling for helse og velferd, Høgskolen i Østfold. Hovedveileder: Berit Flatø, professor UiO/Revmatologisk avd. Oslo Universitetssykehus (OUS).

Validering av PEth som biologisk markør på alkoholinntak i ulike kvinnepopulasjoner.
Førsteårs stipendiat av tre år: Trine Finanger, lege, Avdeling for klinisk farmakologi, St. Olavs hospital HF, Hovedveileder: Ragnhild Bergene Skråstad, Lege i spesialisering, ph.d.

Kreft

Utvikling av nye strategier for immunterapi av metastatisk brystkreft.

Doktorgradsstipend. Ett ekstra år. (Fjerdeårs stipendiat) Stipendiat Camilla Wolowczyk, Msc i molekylær medisin. Hovedveileder Geir Bjørkøy, professor, dr.scient, Fakultetet for teknologi, Senter for fremragende forskning, CEMIR, Institutt for kreftforskning og molekylærmedisin, Det medisinske fakultet, NTNU.

Hvor farlig er SLE sett fra et kvinneperspektiv?
Doktorgradsstipend andre år. Stipendiat Hilde Haukeland, lege, Revmatologisk avd. Oslo Universitetssykehus (OUS). Hovedveileder Karoline Lerang, post.doc, revmatolog, Revmatologisk avd. (OUS).

Færre seneffekter ved bedre brystkirurgi.
Doktorgradsstipend andre år. Stipendiat Helle Kristine Skjerven, lege/kirurg, Vestre Viken Helseforetak. Hovedveileder: Kristine Sahlberg, forskningssjef, Vestre Viken Helseforetak. Det medisinske fakultet, NTNU.

Livskvalitet hos kvinner som behandles for eggstokkreft.
Førsteårs stipendiat: Karen Rosnes Gissum, kreftsykepleier, Centre for Cancer Biomarkers CCBIO, Universitetet i Bergen (UiB). Hovedveileder: Line Bjørge, professor, UiB.

Revmatisme

Effects of anti-rheumatic treatment on pathways involved in pathogenesis of inflammatory rheumatic diseases and their cardiovascular manifestations.

Doktorgradsstipend tredje år. Stipendiat: Huynh Phoung Thao Nguyen, Lege i spesialisering Sykehuset Innlandet HF, divisjon Lillehammer. Hovedveileder: Ivana Hollan, lege/ forskningsmentor Revmatismesykehuset, Lillehammer.

MyJIA; skal betente ledd ved barneleddgikt injiseres eller ikke for å oppnå optimal behandling?

Post.doc stipend. Første år: Anna-Birgitte Aga, ph.d. Revmatologisk avd. Oslo Universitetssykehus (OUS). Hovedveileder: Berit Flatø, professor UiO/Revmatologisk avd. Oslo Universitetssykehus (OUS).

MoBaJIA om barneleddgikt (JIA)
doktorgradsstipend til Sigrid Valen Hestetun, Revmatologisk avdeling, Rikshospitalet, OUS. Hovedveileder: Helga Sanner, Post.doc, Revmatologisk avdeling, Rikshospitalet, OUS.

Psykisk helse

Reproduktiv helse blant papirløse immigranter.
Post.doc stipend år tre av tre. Stipendiat Nanna Voldner: ph.d. og jordmor. Hovedveileder: Siri Vangen, professor, Nasjonal Kompetansetjeneste for kvinnehelse, Oslo Universitetssykehus, Rikshospitalet.

Mammakroppene – Når kvinner med spiseforstyrrelser møter graviditet – fødsel og barseltid.
Doktorgradsstipend ett av tre år. Stipendiat: Bente Sommerfeldt, psykologspesialist, Villa Sult. Hovedveileder: Arne Holte, professor emeritus.

Reproduktiv helse

Effekter av reproduktive faktorer og kjønns hormoner på utvikling av lungekreft hos norske kvinner.
Doktorgradsstipend år ett av tre. Stipendiat Marion Denos M.Sc. i global helse, NTNU. Hovedveileder: Xiaomei Mai, professor NTNU.

Disputaser 2020

Egne fond:

Sunn kroppsopplevelse 1: Et intervensjonsprosjekt.

Ph.d. til Christine Sundgot-Borgen, Norges Idrettshøgskole. Hovedveileder: Solfrid Bratland Sanda, professor, Høgskolen i Telemark. Avhandling: The Healthy Body Image intervention: A school-based, cluster-randomized controlled trial in high school students.

Camilla Izabel Wolowczyk, NTNU: *Ny diagnostikk for persontilpasset behandling av brystkreft*

Hovedveileder: Professor Geir Bjørkøy, NTNU
Avhandling: Novel pathways to metastasis of breast cancer.

Stiftelsen Dam

Følg hjertet. En sklerodermi-studie.

Ph.d. til Anders Heiervang Tennøe. Revmatologisk avdeling OUS/UiO. Hovedveileder: Anna Maria Hoffmann Vold, post. doc. Revmatologisk avdeling OUS. Avhandling: Cardiac Risk Profiling in Systemic Sclerosis.

Ny rapport

Våren 2020 ble rapporten Kjønn og kvinnehelse i helseprofesjonsutdanninger lansert. Det er en kartlegging av læringsmål om kjønn og kvinnehelse i utdanningene medisin, sykepleie, psykologi, vernepleie og fysioterapi. Rapporten ble laget i samarbeid med Kilden kjønnsforskning.no

Priser og tildelinger

Æresmerke:	Marie Markussen, Kvæfjord sanitetsforening
Fredrikkeprisen:	Ellen Arnstad
Dørsjøprisen for godt integreringsarbeid:	Ulsteinvik sanitetsforening
Årets forening:	Bergen sanitetsforening
Årets prosjekt:	Kvinesdal sanitetsforening
Årets verver:	Lørenskog sanitetsforening

N.K.S. mottok Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) sin likestillingspris for likestillingsarbeidet knyttet til helse.

Sanitetskvinnene som ideell aktør

Her utføres kneprotese-operasjonen ved hjelp av en robot på Haugesund Revmatisme sykehus. Moderne teknologi skal gi bedre funksjon og pasienttilfredshet.

Lokal- og fylkesforeningene eier et stort mangfold av virksomheter innen helse- og sosialområdet. Det spenner fra barnevern, spesialisthelsetjenester innenfor revmatisme, geriatri og demens, habilitering- og rehabiliteringsplasser for unge og voksne, til seniorsentre, barnehager og varmtvannsbasseng. Disse driftes gjennom avtaler enten med de regionale helseforetakene eller kommunene.

N.K.S. har også en eiendomsportefølje på om lag 250 eiendommer som har en stor økonomisk verdi.

Å være en profesjonell eier i en regulert helse-, omsorg og sosialsektor fordrer tid og kompetanse. Derfor vedtok organisasjonens landsstyre i 2019 en anbefaling for hvordan eierskapspolitikk og styring kan og bør skje innenfor N.K.S.-familien, og den skal implementeres i organisasjonen. Anbefaling om godt eierskap og styring, omfatter også eiendomsforvaltning.

For å videreutvikle Sanitetskvinnene som en ideell aktør vedtok landsstyret i november 2020 en "Strategi for ideell vekst for 2020-2024". Strategien identifiserer og prioriterer de områdene N.K.S. skal satse på fremover.

Innovasjon

Sanitetskvinnene har som motto å være modig og nytenkende. Vi ser at det fortsatt er et behov og et politisk ønske at ideelle aktører tar samfunnsansvar. Innovasjon som en del av tjenesteutviklingen er en viktig del av strategien for de ideelle virksomhetene. Et av kjennetegnene til virksomhetene er at driften er kvalitetssikret gjennom forskningsbasert praksis, og flere av virksomhetene har egne forskningsmiljøer. Sanitetskvinnene arbeider for etablering av en offentlig innovasjonspott, og tilgang til støtteordningene til Innovasjon Norge. Det vil kunne bidra til økt innovasjon og utvikling for virksomheter og organisasjoner som har behov for startkapital.

Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus

Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus (HRS) er et eksempel på innovasjon i N.K.S. De er de første i Norden til å ta i bruk unik robotteknologi ved kneproteseoperasjon. For drøyt et år siden mottok HRS en robotisert navigasjonscomputer. Denne robotteknologien skal brukes i kneproteseoperasjoner som revmatismesykehuset har drevet med siden 60-tallet. Høsten 2020 begynte HRS også på en studie for å kartlegge effekten av roboten. Studien vil avdekke om teknologien fører til bedre knefunksjon og pasienttilfredshet, i tillegg til om proteser varer lenger før den eventuelt må skiftes ut. Målet er å bli best i Norge på kneproteseoperasjoner.

Gratis tilbud til pårørende

Mange barn er også pårørende, og derfor har N.K.S. sine veiledningssentre økt tilbudet til barn og unge, både innen individuelle samtaler og gruppetilbud. Behovet er økende. Daglig leder av Veiledningssenteret i Alta, Grete Sætermo Rugland (t.v) og Line Østgård Ottem, har gode metoder for å snakke med barn om det som kjennes vanskelig.

N.K.S. Veiledningssentre er et gratis lavterskeltilbud til pårørende som selv definerer seg som pårørende til personer med rusmiddelproblem og/eller psykisk sykdom. Pårørende kan være barn, søsken, foreldre eller partner.

Synliggjøring av de pårørendes rolle og behov, gjennom samarbeid med barnevern, politi og andre offentlige myndigheter, er også en viktig oppgave.

På høyskoler og universitet undervises det om faglige temaer knyttet til det å være pårørende.

N.K.S. Veiledningssentre var organisert som selvstendige enheter frem til midten av 2020 da de ble slått sammen til en felles faglig enhet som del av sekretariatet. Hensikten er å skape et robust fagmiljø og sikre like tjenester, uavhengig av hvor i landet de pårørende bor. Sentrenes faglige nedslagsfelt tilsvarer nå de regionale helseforetakene (RHF), og med kontorer på Lørenskog, Skien, Kristiansand, Sandnes, Haugesund, Steinkjer, Bodø og Alta. De har til sammen 18 ansatte.

Kvalitetssikring – «vår praksis»

Veiledningssentrene utviklet i 2020 en felles faglig kvalitetshåndbok som danner grunnlaget for tjenestene – «vår praksis». Denne har vært viktig for å sikre et felles faglig

fundament for hvordan de ansatte møter de pårørende. Veiledningen er forankret i positiv psykologi, og etter en grunntanke som vektlegger pårørendes selvbestemmelse. Samtalene utføres ved fysisk oppmøte, på telefon eller video.

Fortsatt økning i antall henvendelser

Individuelle samtaler og gruppetilbud for barn har vært et satsingsområde de siste årene, og vi ser en økning i antall henvendelser fra denne gruppen. Totalt sett har sentrene økt sin kapasitet, og antall veiledninger ligger nå på 10 678. Veiledning til voksne skjer individuelt og i grupper, med foreldre, familie og nettverk.

Tøft for barn og unge

Studier viser hvordan pandemien har påvirket barn og unge. Barneverntjenester melder om opptil 80 % økning av bekymringsmeldinger. Ca 1/3 av sakene politiet mottar om vold i nære relasjoner omhandler barn. Sentrene melder om at spesielt barn som lever med foreldre med psykisk sykdom eller rusmiddelproblem, har fått tilleggsbekymringer under pandemien. De frykter at noen i familien skal bli smittet og alvorlig syke, og tar på seg de voksnes ansvar for smittevern og vasking. De er bekymret for at foreldrene kan miste jobben. I en situasjon hvor aktivitetstilbudet er sterkt begrenset og barna får mindre impulser i hverdagen, rammes de mest som har størst belastninger fra før. Flere

pårørende uttrykker økende bekymring for egen psykisk helse, og dette kommer på toppen av bekymring for sine rusmiddelavhengige.

Pandemien

Utbruddet av covid-19 har også preget arbeidsformen. Digitale plattformer ble raskt tatt i bruk. Det er gitt tilbud om gå-samtaler og utendørs gruppeveiledning. Barn har vært prioritert. Sentrene mottok i 2020 kroner 300 000 fra Stiftelsen Dam til en nasjonal pilot, en chattetjeneste for barn og unge, med oppstart 1. april 2021.

Pårørende har meldt om stor takknemlighet for at veiledningssentrene har opprettholdt tilbudet så godt, spesielt siden offentlige tilbud tidvis har vært sterkt redusert.

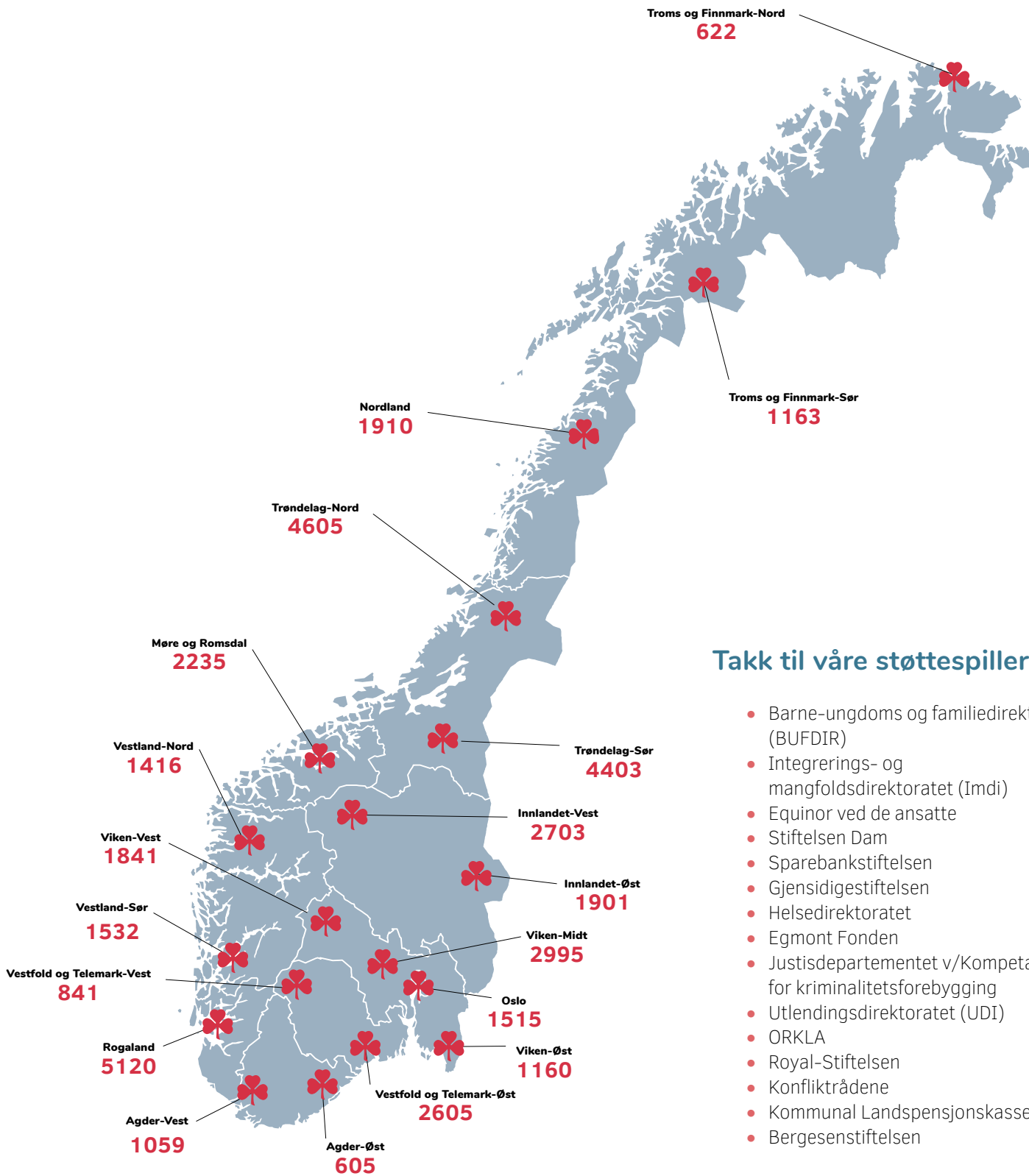
Veiledningssentrene finansieres 80 % fra Helsedirektoratet, og med midler fra samarbeidskommuner, sanitetsforeninger og andre eksterne samarbeidspartnere. Vi står imidlertid overfor en ressursmessig utfordring ved at behovene har økt, det har gitt lengre ventetid og begrenser tilgjengeligheten på telefonsamtaler.

Synliggjøring og kompetansebistand

N.K.S. sitt tilbud til pårørende gis gjennom informasjon til kommuner, spesialisthelsetjeneste og faglige nettverk. Vi bidrar til kompetanseutvikling gjennom fast undervisning ved regional høgskole og universitet, blant annet knyttet til arrangementer. Tett dialog sikrer god samhandling og kompetanseutvikling der det er samarbeidsavtaler med kommunen.

Antall medlemmer

Takk til våre støttespillere

- Barne-ungdoms og familiedirektoratet (BUFDIR)
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (Imdi)
- Equinor ved de ansatte
- Stiftelsen Dam
- Sparebankstiftelsen
- Gjensidigestiftelsen
- Helsedirektoratet
- Egmont Fonden
- Justisdepartementet v/Kompetansesenteret for kriminalitetsforebygging
- Utlendingsdirektoratet (UDI)
- ORKLA
- Royal-Stiftelsen
- Konfliktrådene
- Kommunal Landspensjonskasse (KLP)
- Bergesenstiftelsen

Organisasjonens virksomhet

Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) er Norges største kvinneorganisasjon med 40 000 medlemmer. Organisasjonen har rundt 600 lokalforeninger og eier om lag 50 helse- og omsorgsinstitusjoner. Sanitetskvinnene er landsdekkende og demokratisk oppbygd med en sterk forankring i lokalmiljøet. N.K.S. fremmer kvinners helse og livsvilkår, bidrar til en inkluderende oppvekst og skaper trygge lokalsamfunn. Dette gjøres gjennom frivillighet, forskning, politisk påvirkning og ideelle virksomheter.

Sekretariatet til N.K.S. er organisasjonens administrative apparat og ledes av generalsekretæren. Sekretariatet har ansvar for organisasjonens daglige drift, og behandler saker etter retningslinjer og fullmakter vedtatt av landsstyret og sentralstyret. Sekretariatet har hovedkontor og forretningsadresse i Kirkegata, Oslo. Sekretariatet har i tillegg fire veiledningssentre for pårørende som er lokalisert ulike steder i landet.

Formål og strategi

N.K.S. har som formål å bidra til et trygt og inkluderende samfunn gjennom frivillig innsats innen helse- og sosialområdet, og med et særlig fokus på kvinners helse og livsvilkår. Organisasjonen er livssyns- og politisk nøytral, og er åpen for alle. For å nå målene i N.K.S. sin strategiske plan «Modig, nytenkende og likestilt» er tre hovedområder pekt ut: Å fremme kvinners helse- og livsvilkår, bidra til at barn og unge får en trygg oppvekst samt jobbe for trygge lokalsamfunn.

Redegjørelse for årsregnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til regnskapsloven og NRS(F) God regnskapsskikk for ideelle virksomheter. Etter sentralstyrets oppfatning gir det fremlagte årsregnskapet med balanse en rettvise oversikt over organisasjonens drift og økonomiske stilling ved årsskiftet.

Fortsatt drift

I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning bekrefter sentralstyret at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og at årsregnskapet er avlagt under den forutsetningen. Det er ikke inntruffet hendelser etter balansedato som påvirker organisasjonens virksomhet.

Aktivitetsregnskap og balanse

N.K.S. presenterer sitt årsregnskap etter aktivitet. Regnskapet og årsberetningen gjelder for sekretariatet til N.K.S. Veiledningssentrene er inkludert i regnskapet fra hhv. 1. juni og 1. oktober 2020. Årsregnskapet omfatter ikke N.K.S. sine fylkesforeninger, lokalforeninger eller ideelle virksomheter i Norge, da disse er selvstendige organisasjoner med egne vedtekter. Økonomiske bidrag fra N.K.S. til fylkes- og lokalforeninger fremkommer av regnskapet. Aktivitetsregnskapet (inntekter og kostnader påløpt i året) viser et underskudd på 11,4 millioner kroner. Det er anvendt 13,0 millioner kroner fra formålskapital med eksterne restriksjoner, samt tilført 0,8 millioner kroner til formålskapital med interne restriksjoner. Overføring til fri formålskapital er på 0,9 millioner kroner.

Det er i 2020 økt aktivitet på 19,9 millioner kroner fra 2019. Eksterne prosjekter finansiert av Stiftelsen Dam er 2,3 millioner kroner høyere, økt aktivitet i interne prosjekter 3,7 millioner kroner, hvorav det meste er finansiert av tilskudd fra offentlige og private tilskudd og gaver. I tillegg er det økt aktivitet relatert til ideell virksomhet som er finansiert med oppsparte midler.

Organisasjonen har brukt 106,6 millioner kroner til humanitært arbeid og 5,8 millioner kroner til administrasjon. Formålsmidlene er 92% prosent av de samlede kostnadene i foreningen. Brutto midler anskaffet til humanitære formål var 104,0 millioner kroner. N.K.S. hadde i 2020 inntekter fra det offentlige og andre stiftelser på 57,2 millioner kroner.

N.K.S. samlet i 2020 inn 23,2 millioner kroner fra medlemmer, private givere, lokalforeninger og fylkesforeninger. I tillegg til dette kommer 10,1 millioner kroner i medlemsinntekter. Det forventes vekst i kommende regnskapsår, knyttet til aktiviteter og antall medlemmer. Grunnkapital og total formålskapital var 114,5 millioner kroner per 31.12.2020. Det er en økning i likviditetsbeholdningen i 2020 på 8,4 millioner kroner. Det skyldes i hovedsak innbetaling fra veiledningssentrene, økt tilskuddsgjeld og urealiserte finansinntekter.

Soliditet og risiko

Omdømmerisiko

Norske Kvinners Sanitetsforening er en anerkjent og godt etablert merkevare. Både medlemsmassen og brukergruppen av N.K.S. sine tilbud er stor, og organisasjonen har en bred kontaktflate til bl.a. tilskuddsgivere, myndigheter, bransjeorganisasjoner og media. Det er potensiell omdømmerisiko knyttet til eierskap og drift av ulike helse- og sosialvirksomheter, og frivillig aktivitet gjennom at uønskede hendelser i forhold til brukerne kan oppstå. Organisasjonen har stort fokus på risikokartlegging og -vurdering, samt risikoreducerende tiltak. Det løpende kvalitetsarbeidet er sentralt for å redusere omdømmerisiko.

Soliditet og finansiell risiko

Fri formålskapital og grunnkapital var på hhv. 28,7 og 30,0 millioner kroner per 31.12.2020. Organisasjonens inntekter og kostnader er i all hovedsak i norske kroner. Eksterne inntekter fra samarbeidspartnere forvaltes i tråd med føringer for tilskuddet. Organisasjonen anses ikke for å ha vesentlig finansiell risiko innenfor fremlagte regnskap og balanse.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedsbaserte variabler. Organisasjonens markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra investeringer i rente- og aksjefond. Norske Kvinners Sanitetsforening har en forvaltningsavtale med Industrifinans som ivaretar forvaltningen av organisasjonens investeringsportefølje. Avkastning fra finansporteføljen gir årlig bidrag til drift av organisasjonen. Kapitalen forvaltes i tråd med Statens pensjonsfond utlands etiske retningslinjer, og etter en finansstrategi vedtatt av landsstyret. Strategien ivaretar hensynet til sikkerhet, risikospredning og likviditet. Norske Kvinners Sanitetsforening hadde per 31.12.2020 plassert 142,6 millioner kroner i markedsbaserte finansielle omløpsmidler.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko innebærer risiko for at organisasjonen ikke er i stand til å kunne innfri sine forpliktelser ved forfall. Risikoen søkes redusert ved å ha en tilstrekkelig likviditetsreserve samt en balansert investeringsportefølje.

Covid-19

Som følge av offentlig pålegg og restriksjoner knyttet til koronautbruddet har N.K.S. gjennom året måttet avlyse planlagte fysiske arrangementer og ulike aktiviteter.

Organisasjonen har imidlertid mottatt både private og offentlige koronatilskudd som ikke var budsjettert, og således likevel hatt et høyt aktivitetsnivå. Ingen ansatte har vært permittert. Utbruddet av covid-19 og de økonomiske effektene av smitteverntiltakene forventes å påvirke organisasjonens virksomhet også i 2021. Konsekvensene av pandemien er høyst usikker og avhenger av krisens varighet og vaksinasjonsfremdrift.

Organisasjon, kompetanse og arbeidsmiljø

Sekretariatet tilrettelegger for saker som skal behandles i landsmøtet, landsstyret, sentralstyret og arbeidsutvalget. Det ivaretar fagområdene kvinnehelse, barn og unge, pårørende, eldre, forskning og utvikling, samt organiserer store prosjekter som bl.a. nasjonale konferanser. Sekretariatet ivaretar arbeidsoppgaver som medlemsservice, økonomi, regnskap, informasjon/kommunikasjon, medlemsblad, organisasjonsutvikling og opplæring.

Norske Kvinners Sanitetsforening hadde ved årsskiftet 60 ansatte/vikarer og sysselsatte i gjennomsnitt 44,5 årsverk gjennom året. Sykefraværet i 2020 var på 3,7 prosent mot 7,2 prosent i 2019, hovedsakelig grunnet reduksjon av langtidssykmeldinger. Organisasjonen har et aktivt forhold

til å skape et godt engasjement og arbeidsmiljø gjennom allmøter, interninformasjon, faste møter mellom plass-tillitsvalgt, verneombud og ledelse, samt faglige og sosiale arrangementer. Bedriftshelsetjeneste er tilgjengelig ved behov. Det er sentralstyrets oppfatning at arbeidsmiljøet i organisasjonen er godt. Det har ikke vært ulykker eller skader i organisasjonen i 2020.

Likestilling

Det var 58 kvinner og to menn i sekretariatet i 2020. I landsstyret og i sentralstyret var det kun kvinner. Norske Kvinners Sanitetsforening skal gi begge kjønn like muligheter for kompetanseheving, lønn, utviklings- og

avansemuligheter. Det er sentralstyrets oppfatning at organisasjonen ivaretar intensjonene i likestillings- og diskrimineringsloven.

Diskriminering

Norske Kvinners Sanitetsforening har en personal- og rekrutteringspolitikk som er i tråd med diskrimineringslovens formål om å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter, og å hindre diskriminering på grunn av seksuell orientering, etnisitet, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Organisasjonens virksomhet har i begrenset grad en direkte påvirkning på det ytre miljø.

Oslo, 31.12.2020
20.05.2021

Ellen-Sofie Egeland
Ellen-Sofie Egeland
Organisasjonsleder

Anja H. Helland
Anja Hartløff Helland
1. nestleder

Anita Rokstad
Anita Rokstad
2. nestleder

Ingunn Arntun
Ingunn P. Jakobsen Arntun
Styremedlem

Marie Darell
Marie Adolfsen Darell
Styremedlem

Ann Kristin Hansen
Ann Kristin Hansen
Styremedlem

Lisbeth Magnussen
Lisbeth Magnussen
Styremedlem

Grete Herlofson Roland
Grete Herlofson Roland
Generalsekretær

Aktivitetsregnskap

Noter	ANSKAFFEDE MIDLER	2020	2019
	Medlemsinntekter	10 134 887	10 085 516
	Tilskudd		
2	Offentlige tilskudd	14 592 247	15 654 714
	Mva-kompensasjon	3 824 738	3 538 409
3	Andre tilskudd	38 762 265	33 952 136
	Sum tilskudd	57 179 250	53 145 259
	Innsamlede midler og gaver		
4	Gaver fra fylkes- og lokalforeninger	13 810 942	13 578 688
	Andre gaver	9 369 737	1 087 290
	Sum innsamlede midler og gaver	23 180 679	14 665 978
	Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter		
	Salg av varer og annonser	3 311 235	4 464 006
	Kurs-, seminar- og arrangementsinntekter	171 860	2 018 467
	Sponsor- og samarbeidsinntekter	107 748	124 541
	Sum opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter	3 590 843	6 607 014
15	Finans- og investeringsinntekter	8 683 251	13 221 163
	Andre inntekter	1 209 126	1 707 138
	SUM ANSKAFFEDE MIDLER	103 978 036	99 432 069

Aktivitetsregnskap

Noter	FORBRUKTE MIDLER	2020	2019
	Kostnader til anskaffelse av midler		
4	Kostnader til innsamling av midler	921 752	540 351
	Andre kostnader til anskaffelse av midler	2 118 250	548 435
	Sum kostnader til anskaffelse av midler	3 040 002	1 088 786
	Kostnader til foreningens formål		
	Bevilgninger		
	Kvinnehelse	18 794 250	10 041 120
	Barn og unge	4 495 000	2 100 000
	Utlandet	646 452	702 796
	Sum bevilgninger	23 935 702	12 843 916
	Aktiviteter-prosjekter		
	Min dag i dag	1 112 292	945 937
	Kvinnehelse - kunnskapsbasert viten	301 328	1 498 910
	Folkehelse	6 644 888	1 928 916
	Vold mot kvinner	2 877 283	3 022 631
	Forskning - kvinners helse og livsvilkår	640 940	2 611 606
	Integrering- kvinner i minoritetsmiljøer	6 082 577	4 000 278
	Barn og unge	5 055 880	4 251 557
	Omsorgsberedskap	3 461 764	3 839 977
	Eldre	2 729 367	3 797 512
	Etiopia	3 647 643	3 543 399
	Veiledningssentrene	12 726 346	12 165 583
	Sum aktiviteter-prosjekter	45 280 307	41 606 306
	Diverse kostnader til formålet		
	Medlemspleie	14 197 396	12 580 373
	Materiell til bruk i aktiviteter	1 976 601	3 143 343
	Snu trenden - fra møte til medlemsskap	2 432 707	4 121 417
	Ideell virksomhet, politisk påvirkning og forskning	6 665 120	4 471 642
	Siftelsen Dam-prosjekter	12 068 219	9 748 892
	Sum diverse kostnader til formålet	37 340 043	34 065 667
	Sum kostnader til formålet	106 556 052	88 515 888
	Administrasjonskostnader		
	Personalkostnader sekretariatet	1 462 718	1 779 133
	Andre driftskostnader sekretariatet	3 344 076	2 297 767
	Styrende organer	954 139	1 782 550
	Sum administrasjonskostnader	5 760 933	5 859 451
5, 9, 10, 11,12	SUM FORBRUKTE MIDLER	115 356 987	95 464 125
	ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT	-11 378 951	3 967 944
	Tillegg/reduksjon formålskapital		
8	Overført til/fra formålskapital med eksterne restriksjoner	-13 010 896	-4 833 873
8	Overført til/fra formålskapital med interne restriksjoner	758 690	-452 726
8	Overført til/fra fri formålskapital	873 255	9 254 543
	Sum tillegg/reduksjon formålskapital	-11 378 951	3 967 944

Balanse pr. 31. desember

Noter	EIENDELER	2020	2019
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
13	Inventar, kontormaskiner og lignende	5 566 261	5 266 605
	Sum varige driftsmidler	5 566 261	5 266 605
	Finansielle anleggsmidler		
14	Pantobligasjoner	485 000	506 422
	Sum finansielle anleggsmidler	485 000	506 422
	Sum anleggsmidler	6 051 261	5 773 027
	Omløpsmidler		
	Varer		
		4 489 831	2 493 255
	Fordringer		
	Kundefordringer	1 041 109	1 683 959
	Andre fordringer	11 435 424	10 490 185
	Sum fordringer	12 476 533	12 174 144
	Investeringer		
15	Markedsbaserte aksjefond	62 315 796	56 629 671
15	Markedsbaserte obligasjoner og rentefond	80 261 838	67 855 373
	Sum investeringer	142 577 634	124 485 044
7	Bankinnskudd, kontanter og lignende	25 437 444	17 038 611
	Sum omløpsmidler	184 981 442	156 191 054
	SUM EIENDELER	191 032 703	161 964 081

Balanse pr. 31. desember

Noter	FORMÅLSKAPITAL OG GJELD	2020	2019
	Formålskapital		
	Grunnkapital/Formålskapital		
	Grunnkapital	30 000 000	30 000 000
	Formålskapital med eksterne restriksjoner	18 203 673	31 214 569
	Formålskapital med interne restriksjoner	37 653 560	21 455 657
	Fri formålskapital	28 673 571	27 800 316
8	Sum grunnkapital/formålskapital	114 530 804	110 470 542
	Gjeld		
	Avsetning for forpliktelser		
16	Ikke utbetalte bevilgninger	41 732 708	26 688 083
	Sum avsetninger for forpliktelser	41 732 708	26 688 083
	Kortsiktig gjeld		
6	Leverandørgjeld	3 667 297	7 578 478
	Skyldige offentlige avgifter	2 583 099	1 787 967
17	Tilskuddsgjeld	20 145 450	8 863 641
	Annen kortsiktig gjeld	8 373 345	6 575 370
	Sum kortsiktig gjeld	34 769 191	24 805 456
	Sum gjeld	76 501 899	51 493 539
	SUM FORMÅLSKAPITAL OG GJELD	191 032 703	161 964 081

Oslo, 31.12.2020
20.05.2021

Ellen-Sofie Egeland
Ellen-Sofie Egeland
Organisasjonsleder

Anja H. Helland
Anja Hartløff Helland
1. nestleder

Anita Rokstad
Anita Rokstad
2. nestleder

Ingunn Arntun
Ingunn P. Jakobsen Arntun
Styremedlem

Marie Darell
Marie Adolfsen Darell
Styremedlem

Ann Kristin Hansen
Ann Kristin Hansen
Styremedlem

Lisbeth Magnussen
Lisbeth Magnussen
Styremedlem

Grete Herlofson Roland
Grete Herlofson Roland
Generalsekretær

Kontantstrømoppstilling

	2020	2019
I Årets aktivitetsresultat	-11 378 951	3 967 944
II Poster i aktivitetsregnskapet som ikke har likviditetseffekt		
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	1 279 428	718 448
Endring i andre poster	23 935 702	12 843 916
Endring i markedsbaserte investeringer	-19 612 754	-11 294 233
Sum	5 602 376	2 268 131
III Investeringer, avhendelser og finansiering		
Utbetalinger fra kjøp av varige driftsmidler	-1 579 084	-2 901 988
Andre investeringer	1 520 164	1 876 515
Overføring av veiledningssentrene	15 439 213	0
Sum	15 380 293	-1 025 473
IV Andre endringer		
Endring i kundefordringer, andre fordringer og beholdninger	-2 277 544	-3 919 979
Endring i leverandører og annen kortsiktig gjeld	1 072 659	-5 940 571
Sum	-1 204 886	-9 860 550
Sum likviditetsendringer gjennom året	8 398 832	-4 649 948
Likviditetsbeholdning 01.01.	17 038 611	21 688 559
Likviditetsbeholdning 31.12.	25 437 444	17 038 611

Noter til regnskapet 2020

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge, god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner og Innsamlingskontrollens retningslinjer.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter o.l. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Varer

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter avsetning for forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av den enkelte fordring.

Pensjoner

Norske Kvinners Sanitetsforening er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon og har pensjonsordning i Statens pensjonskasse som tilfredsstiller kravene i denne loven. Pensjonsordningen er regnskapsført som en innskuddsbasert pensjonsordning da det ikke foreligger informasjon som gjør at ordningen kan regnskapsføres som ytelsespensjon.

Bundne midler (kapital med restriksjoner)

Bundne midler er direkte henførbare til et bestemt satsningsområde eller prosjekt.

Inntekter

Medlemsinntekter

Foreningen inndriver medlemskontigent for sentralledet, fylkes- og lokalforeninger. Medlemskontigent som er inntektsført gjelder andelen som tilfaller sentralledet. Inntektsføring finner sted det kalenderåret kontigenten gjelder for.

Offentlige og andre tilskudd

Tilskudd inntektsføres når foreningen har juridisk rett til midlene. Tilskudd som skal videreføres andre aktører bruttoføres. Tilskudd som det knytter seg betingelser til inntektsføres i takt med forbruk av midlene. Ikke inntektsførte tilskudd balanseføres under posten tilskuddsgjeld.

Innsamlende midler og gaver

Innsamlede midler og gaver inntektsføres etter kontantprinsippet når de er mottatt.

Salgsinntekter

Inntekten regnskapsføres når den er opptjent, dvs. når både risiko og kontroll i hovedsak er overført til kunden. Dette vil normalt være tilfellet når varen er levert til kunden. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Kurs-, seminar- og arrangementsinntekter

Inntekten regnskapsføres når den er opptjent, dvs. når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Sponsor- og samarbeidsinntekter

Inntekten inntektsføres når foreningen har juridisk rett til midlene.

Kostnader

Kostnader føres etter transaksjonsprinsippet, det vil si når de er påløpt.

Skatter

Foreningen er ikke skattepliktig for sin virksomhet.

NOTE 2 OFFENTLIGE TILSKUDD

Tilskuddgiver	2020	2019
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	714 802	826 519
Helsedirektoratet	10 200 000	11 865 637
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	2 589 385	1 977 219
Utlendingsdirektoratet	255 919	400 001
Konfliktrådene	402 229	585 338
Kommuner	264 912	0
Fylkeskommuner	165 000	0
Sum offentlige tilskudd	14 592 247	15 654 714

NOTE 3 ANDRE TILSKUDD

Tilskuddgiver	2020	2019
Lotteri- og stiftelsestilsynet - tippemidler	9 529 320	10 915 983
Egmont Fonden	4 390 321	3 879 639
FOKUS-Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål	2 982 538	2 827 846
Stiftelsen Dam - prosjekter	16 843 061	12 473 836
Stiftelsen Dam - administrasjonstilskudd	3 330 590	1 793 785
Gjensidigestiftelsen	1 106 996	1 437 947
Storetind AS (Royalstiftelsen)	378 345	0
Andre tilskudd	201 094	0
Scheiblers stiftelse	0	473 100
Reidar og Gunnar Holsts legat	0	150 000
Sum andre tilskudd	38 762 265	33 952 136

NOTE 4 INNSAMLEDE MIDLER

Innsamlede midler knytter seg i stor grad til gaver fra fylkes- og lokalforeningene, samt fra medlemmer. Kostnader knytter seg til utsendelse av fakturaer, direkte og indirekte kostnader (personalkostnad).

NOTE 5 ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSER, LÅN TIL ANSATTE MM

	2020	2019
Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	45,4	30,2

Ytelser til ledende personer	Lønn	Pensjons- kostnader	Andre godtgj.
Generalsekretær	1 066 676	47 418	6 018
Styret	56 569	7 430	573 821

Det er ikke ytt lån eller sikkerhetsstillelse overfor ansatte eller tillitsvalgte.

Revisor

Godtgjørelse inkl. mva til revisor utgjør:	2020	2019
- Revisjon	470 125	337 500
- Andre tjenester	91 825	115 875
- Lovpålagt attestasjon	234 500	149 244

NOTE 6 MELLOMVÆRENDE MED LOKAL- OG FYLKESFORENINGENE

Fordringer	2020	2019
Fylkesforeninger	2 187	26 380
Lokalforeninger	119 711	267 048
Sum	121 898	293 428

Gjeld	2020	2019
Fylkesforeninger	26 970	114 161
Lokalforeninger	806 153	158 288
Sum	833 123	272 449

Gjeld knytter seg til refusjon av medlemskontingent.

NOTE 7 BANKINNSKUDD

Ordinære bankinnskudd pr. 31.12.2020 utgjør kr. 25 431 969 hvorav kr. 1 437 850 i skattetrekkmidler.

NOTE 8 FORMÅLSKAPITAL

Formålskapital med eksterne restriksjoner	UB 31.12.2019	Annet	Tilført 2020	Brukt 2020	UB 31.12.2020
Kvinnehelse 1)	1 551 999	8 831 093	11 674 338	18 794 253	3 263 177
Kreftforskning	1 906 071	-1 906 071	0	0	0
Osteoporose	3 803 513	-3 803 513	0	0	0
Revmatisme	2 794 904	-2 794 904	0	0	0
Barn og unge 1)	1 491 951	5 619 644	1 154 627	4 495 000	3 771 222
Psykiske lidelser	326 605	-326 605	0	0	0
Utlandet	2 188 375	0	460 805	646 452	2 002 728
Min dag i dag	1 545 808	0	831 255	1 112 291	1 264 772
Blidensols minnefond	5 619 644	-5 619 644	0	0	0
Auriga Trust	8 491 914	0	169 838	2 486 938	6 174 814
Andre øremerkede gaver 2)	0	1 493 786	5 436 823	5 203 650	1 726 959
Sum formålskapital med eksterne restriksjoner	29 720 783	1 493 786	19 727 687	32 738 584	18 203 673

Formålskapital med interne restriksjoner

Fond fra salg av eiendom	20 061 165	0	401 223	0	20 462 388
Fond fra Veiledningssentrene 3)	0	15 439 213	0	0	15 439 213
Fond for omfordeling 4)	0	1 205 564	185 112	0	1 390 676
Fond for landsmøte 4)	0	188 928	172 355	0	361 283
Sum formålskapital med interne restriksjoner	20 061 165	16 833 705	758 690	0	37 653 560

Annen formålskapital

Grunnkapital	30 000 000	0	0	0	30 000 000
Fri formålskapital 2)	29 294 102	-1 493 786	873 255	0	28 673 571
Sum annen formålskapital	59 294 102	-1 493 786	873 255	0	58 673 571
Sum formålskapital	109 076 051	16 833 705	21 359 632	32 738 584	114 530 804

Formålskapital per 31.12.19	109 076 051
Fond for omfordeling og landsmøte er reklassifisert fra gjeld til formålskapital 4)	1 394 492
Formålskapital per 01.01.20	110 470 543
Overføring Veiledningssentrene 3)	15 439 213
Aktivitetsresultat	-11 378 952
Formålskapital per 31.12.20	114 530 804

1) Fondene for Kreftforskning, Osteoporose, Revmatisme og Psykiske lidelser er slått sammen med Kvinnehelsefondet fra 01.01.2020. Blidensols Minnefond er slått sammen med fondet for Barn og unge fra 01.01.2020.

Sammenlignbare tall er endret i aktivitetsregnskapet.

2) Reklassifisering av tidligere års disposisjoner fra fri formålskapital til øremerkede midler.

3) Virksomheten i de fire veiledningssentrene er overført til N.K.S. Netto midler er ført rett mot egenkapitalen, da dette er å anse som en omorganisering. Aktiviteten til veiledningssentrene inngår ikke i sammenlignbare tall.

4) Fond for omfordeling og landsmøte er reklassifisert fra gjeld til formålskapital. Sammenlignbare tall er omarbeidet.

5) Tilskudd og formålsmøter fra Stiftelsen Dam for 2019 er korrigert med 9,2 MNOK.

NOTE 9 LØNSKOSTNAD

Lønnskostnad	2020	2019
Lønn	28 059 673	19 508 984
Arbeidsgiveravgift	3 907 820	2 889 150
Pensjonskostnader	740 695	508 502
Andre ytelser	1 164 702	1 209 222
Sum lønnskostnad	33 872 890	24 115 858

NOTE 10 KOSTNADER ETTER ART

	2020	2019
Lønnskostnad	33 872 890	24 115 858
Bevilgninger	23 453 250	12 843 916
Varekostnad	1 981 751	3 143 343
Avskrivning på varige driftsmidler	1 279 427	718 448
Annen driftskostnad		
- Prosjektkostnader	41 612 945	41 283 588
- Kontorhold	6 804 593	5 297 345
- Reisekostnader	365 720	1 579 597
- Andre adm.kostnader	5 261 855	6 052 253
- Finanskostnader	635 814	356 478
- Eiendomsskatt	88 741	73 296
Sum kostnader etter art	115 356 987	95 464 122

NOTE 11 KOSTNADER TIL FORDELING

Felleskostnader

Felleskostnader fordeles på innsamlingskostnader, de enkelte formålskostnadene og administrasjon i aktivitetsregnskapet i forhold til antall årsverk som er tilknyttet aktiviteten. Direkte kostnader er henført til den aktiviteten kostnaden gjelder. Fordelingsnøkkelen oppdateres årlig.

Felleskostnader

	2020	2019
Økonomi og administrasjon	5 759 965	6 297 996
IKT	2 997 864	1 761 881
Lokaler	3 095 408	2 354 628
Andre driftskostnader kontor	3 057 920	3 757 940
Sum felleskostnader	14 911 158	14 172 445

Felleskostnader er fordelt i henhold til tabellen nedenfor

Innsamlingskostnader

	2020	2019
Kostnader til innsamling av midler	921 752	540 351
Kostnader til anskaffelse av midler	2 118 250	548 435
Sum innsamlingskostnader	3 040 002	1 088 786

Formålskostnader

Aktiviteter - prosjekter	6 175 234	5 031 142
Andre kostnader til formålet	2 673 390	4 048 916
Sum formålskostnader	8 848 624	9 080 058

Administrasjon	3 022 532	4 003 602
Sum fordelte kostnader	14 911 158	14 172 445

NOTE 12 NØKKELTALL

	2020	2019	2018	2017	2016
Innsamlingsprosent	96 %	96 %	97 %	98 %	96 %
Administrasjonsprosent	5 %	6 %	9 %	9 %	9 %
Formålsprosent	92 %	93 %	90 %	89 %	91 %

Innsamlingsprosenten viser hva som er igjen av innsamlede midler etter at kostnader til innsamling er trukket fra.

Administrasjonsprosenten er beregnet av administrasjonskostnader delt på forbrukte midler.

Formålsprosenten er beregnet ut fra foreningens egne formålsaktiviteter.

NOTE 13 VARIGE DRIFTSMIDLER

	Påkostninger leide lokaler	Inventar, kontormaskiner o.l.	Software	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.20	398 304	2 281 385	3 448 283	6 127 972
Tilgang kjøpte driftsmidler	669 301	647 285	262 501	1 579 084
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.20	1 067 605	2 928 670	3 710 784	7 707 056
Akk. avskrivninger pr. 31.12.20	129 962	1 000 143	1 010 690	2 140 795
Bokført verdi pr. 31.12.20	937 643	1 928 527	2 700 094	5 566 261
Årets avskrivninger	90 028	479 960	709 439	1 279 427
Økonomisk levetid	10	3, 10	5	
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær	

NOTE 14 FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Norske Kvinners Sanitetsforening har pantobligasjoner med følgende bokført verdi:

	2020
Stiftelsen Nestor	450 000
Haukerød sanitetsforening	35 000
Sum finansielle anleggsmidler	485 000

NOTE 15 FINANSPLASSERINGER

Aksjefond	Kostpris	Markedsverdi	Resultatført verdivurdering
Ako Global Long Only UCITS Fund DF1 USD	6 569 387	9 277 513	1 201 099
Nordea Stabile aksjer global Etisk	0	0	-218 269
DNB Global Marked Valutasikret	0	0	-430 781
RBC Global Equity Focus Fund NOK hedged	6 760 020	9 931 248	2 816 934
SGA Global Growth Fund USD D ACC	0	0	863 988
SGA Global Growth Fund NOK Hedges	8 326 977	9 315 691	1 069 514
Morgan Stanley Global Sustain Fund J USD	9 300 000	9 293 198	-6 801
TRP SICAV III Sustainable Global USD	4 600 000	4 643 122	43 120
TRP SICAV III Sustainable Global NOK	4 300 000	4 587 963	287 963
Arctic Norwegian Value Creation	4 717 950	5 452 085	383 300
Alfred Berg Aktiv	4 183 819	5 439 624	413 898
Nordea Norge Verdi	0	0	23 077
Aberdeen Norway Balanced Property Fund AS	3 780 084	4 375 354	419 730
Sum aksjefond	52 538 237	62 315 798	6 866 774

Obligasjonsfond/pengemarkedsfond	Kostpris	Markedsverdi	Resultatført verdiendring
DNB Obligasjon E	17 620 311	17 943 722	766 210
Holberg Kreditt	5 634 653	5 143 920	-37 498
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration	17 355 505	18 022 220	640 402
Holberg Likviditet	9 835 079	9 843 755	213 085
Alfred Berg Nordisk Likviditet Classic	7 082 479	7 332 090	-118 856
Danske Invest Norsk Likviditet Institution	21 907 288	21 976 132	203 120
Sum obligasjonsfond/pengemarkedsfond	79 435 315	80 261 839	1 666 464

NOTE 16 BEVILGNINGSGJELD

Bevilgninger vedtatt i 2020 blir kostnadsført i 2020. Det som ikke er utbetalt i 2020 fremkommer som bevilgningsgjeld. Prosjektmidler som er bevilget for tidligere år og som ikke er brukt ligger tilsvarende under bevilgningsgjeld.

Avsetning for forpliktelser	2020	2019
Bevilgningsgjeld som forfaller i løpet av 12 måneder	18 481 516	14 591 968
Bevilgningsgjeld som forfaller senere enn 12 måneder	23 251 193	12 096 115
Sum bevilgningsgjeld	41 732 708	26 688 083

NOTE 17 TILSKUDDSGJELD

Tilskuddsgiver	2020	2019
Stiftelsen Dam	17 403 312	7 388 066
Egmont Fonden	12 134	80 500
Gjensidigestiftelsen	722 786	1 016 032
Sparebankstiftelsen DNB	262 427	0
Storetind AS (Royalstiftelsen)	621 655	0
Konfliktrådene	397 771	0
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	160 615	44 715
Utlendingsdirektoratet	109 081	0
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	10 198	0
Helsedirektoratet	0	209 363
Lotteri- og stiftelsestilsynet	445 471	56 287
Parat	0	68 678
Sum tilskuddsgjeld	20 145 450	8 863 641

NOTE 18 PENSJONSKOSTNADER, -MIDLER OG -FORPLIKTELSER

Norske Kvinners Sanitetsforening er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i denne loven.

Foreningen har en reell økonomisk forpliktelse som følge av avtalen med Statens pensjonskasse. I 2020 foreligger imidlertid ikke tilstrekkelig informasjon som muliggjør innregning av forpliktelsen i årsregnskapet for 2020. Dette medfører at ingen forpliktelse for ny ordning balanseføres i 2020.

NOTE 19 INFORMASJON OM COVID-19

Som følge av offentlig pålegg og restriksjoner knyttet til koronautbruddet har N.K.S. gjennom året måttet avlyse planlagte fysiske arrangementer og ulike aktiviteter. Foreningen har imidlertid mottatt både private og offentlige koronatilskudd som ikke var budsjettert, og således likevel hatt et høyt aktivitetsnivå. Ingen ansatte har vært permittert. Utbruddet av covid-19 og de økonomiske effektene av smitteverntiltakene forventes å påvirke foreningens virksomhet også i 2021. Konsekvensene av pandemien er høyst usikre, og avhenger av krisens varighet og fremdriften av vaksineringsen.

Til landsmøtet i Norske Kvinners Sanitetsforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norske Kvinners Sanitetsforenings årsregnskap som viser et negativt aktivitetsresultat på kr 11 378 951. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, aktivitetsregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og generalsekretærs ansvar for årsregnskapet

Styret og generalsekretær (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon,

verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om organisasjonens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at organisasjonen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

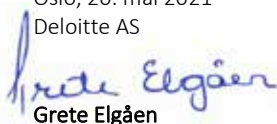
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 20. mai 2021

Deloitte AS

Grete Elgåen

statsautorisert revisor

Organisasjonens ledelse

Organisasjonens ledelse og administrasjon

Landsstyret består av sentralstyret og fylkesledere som ikke er valgt til sentralstyret.

Fylkesledere

- Mai Britt Løken, N.K.S. Viken-Øst
- Aud Irene Halvorsrud, N.K.S. Viken-Midt
- Toril N. Gulbrandsen, N.K.S. Oslo
- Anita Hjelle, Hedmark, N.K.S. Innlandet-Øst
- Jorunn B. Granli, N.K.S. Innlandet-Vest
- Gunhild Figenschau, N.K.S. Viken-Vest
- Ingrid Jevne Schmidt, N.K.S. Vestfold og Telemark Øst
- Tyra Marie Hetland, N.K.S. Vestfold og Telemark-Vest
- Jane Helén Klepp, Aust-Agder, N.K.S. Agder-Øst (frem til mai)
- Ann-Helen Spernes, N.K.S. Agder-Øst (etter mai)
- Monica Homme Nilsen, N.K.S. Agder-Vest
- Ann Kristin Thorkelsen, N.K.S. Rogaland
- Olaus Karin Borge, N.K.S. Vestland-Sør
- Anne Marie S. Strømsøy, N.K.S. Vestland-Nord
- Elinor Bolme, N.K.S. Møre og Romsdal
- Heidi Folvik, N.K.S. Trøndelag-Sør
- Anne-Grete Sagmo, N.K.S. Trøndelag-Nord
- Anne Elisabeth Solsem, N.K.S. Nordland
- Wenche Kleveland, N.K.S. Troms og Finnmark-Sør
- Jorid Berntzen Martinsen, N.K.S. Troms og Finnmark-Nord

Sentralstyret

- Ellen-Sofie Egeland, organisasjonsleder
- Anette Tinglum, 1. nestleder (frem til oktober)
Anja Hartløff Helland (frem til oktober)
- Anja Hartløff Helland, 1. nestleder (etter november)
Anita Rokstad (frem til oktober)
- Anita Rokstad, 2. nestleder (etter november)
- Ingunn Arntun, styremedlem
- Marie Darell, styremedlem
- Lisbeth Magnussen, styremedlem
- Ann Kristin Hansen (fra november)

Varamedlemmer:

- Ann Kristin Hansen (til oktober)
- Nana Finnes

Organisasjonens komiteer og legater

Komiteer

Æresmerket:

- Leder: Ellen-Sofie Egeland
- Elsa Marie Lunde, æresmerke innehaver
- Janne Fallan Lorentsen, Mandal sanitetsforening
- Sekretær: Grete Herlofson

Fredrikkeprisen:

- Leder: Ellen-Sofie Egeland
- Ellinor Bolme, fylkesleder N.K.S. Møre og Romsdal
- Trine Steien, Harstad sanitetsforening
- Frid-Anne Lønstad, Frognerparken sanitetsforening
- Sekretær: Grete Herlofson

N.K.S.' interne priser

(Årets forening, Årets prosjekt, Årets verver)

Arbeidsutvalget utgjør komiteen:

- Organisasjonsleder Ellen-Sofie Egeland
- 1. nestleder Anette Tinglum
- 2. nestleder Anja Hartløff Helland
- Sekretær: Grete Herlofson

Legater

Unni og Jon Dørsjøs Minnefond

Styret:

- Ellen-Sofie Egeland, Grete Herlofson og Liv Hukset Wang

Schjelderup Ellerhusens Legat

Styret:

- Organisasjonsleder Ellen-Sofie Egeland
- 1. nestleder Anette Tinglum
- 2. nestleder Anja Hartløff Helland

Bernt og Olga Holms legat:

Styret:

- Organisasjonsleder Ellen-Sofie Egeland
- 1. nestleder Anette Tinglum
- 2. nestleder Anja Hartløff Helland

Om oss

Norske Kvinners Sanitetsforening er Norges største kvinneorganisasjon med over 40 000 medlemmer. Siden etableringen i 1896 har organisasjonen jobbet for den som trenger bistand i samfunnet, og rettet den frivillige innsatsen der behovet er størst.

Landet rundt jobber frivillige sanitetskvinner for at alle barn skal få en trygg og inkluderende oppvekst, og eldre en god alderdom. For at minoritetskvinner skal få delta aktivt i samfunnet, og for å stoppe vold mot kvinner.

Det er fortsatt ikke likestilling innen helse, og Sanitetskvinnene kjemper for at kvinner skal få likeverdig tilgang til helsetjenester.

Sanitetskvinner sørger for forskning som redder liv og medvirker til utvikling av ny og bedre behandling. Årlig bidrar organisasjonen med betydelige beløp til lokale formål, og forvalter 20-25 millioner kroner årlig til forsknings- og utviklingsprosjekter innen kvinners helse og livsvilkår.

Norske Kvinners Sanitetsforening er livssynsnøytrale og partipolitisk uavhengig, landsdekkende og demokratisk oppbygd, med sterk forankring i lokalmiljøet gjennom 597 sanitetsforeninger. Lokalforeningene jobber med lokalt tilpassede tiltak, og aktivitetene varierer derfor fra en forening til en annen.

Prinsesse Astrid, fru Ferner, er Norske Kvinners Sanitetsforenings høye beskytter.

I de små ting frihet
I de store ting enighet
I alle ting kjærlighet

Norske Kvinners Sanitetsforening
Kirkegata 15, 0153 Oslo

www.sanitetskvinnene.no

Norske Kvinners
Sanitetsforening